

СЕКЦІЯ 7

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

*Маріанна Бідзіля, студентка 4 курсу
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород
Науковий керівник: Чакій О.І., к.е.н., доцент*

ДЕТІНІЗАЦІЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ-ПІДПРИЄМЦІВ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ОBOB'ЯЗКОВИМ ЗАПРОВАДЖЕННЯМ РЕЄСТРАТОРА РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ (РРО)

Використання касових апаратів (РРО) є важливою умовою для детінізації економіки, легалізації фактично отриманих доходів, сплати податків до бюджету та збільшення податкових надходжень. Оскільки однією з проблем наповнення дохідної частини бюджету є ухилення від сплати низки податків через використання фізичних-осіб підприємців (ФОПів) за рахунок спрощеної системи оподаткування.

В Україні є три популярні схеми мінімізації сплати податків, у яких використовується спрощена система оподаткування [2]:

- 1) продаж товарів через «спрошенців» із заниженням задекларованого річного доходу;
- 2) використання спрощеної системи юридичними особами для переведення коштів у готівку;
- 3) оформлення відносин з ФОП цивільно-правовими договорами замість оформлення офісних робітників.

З даних схем найбільш поширеною є перша – продаж товарів. Ухилення за її допомогою оцінюються десятками мільярдів гривень, а ухилення за допомогою другої та третьої схем – це лише мільярди.

Тому виникла нагальна потреба у реформуванні системи РРО, тобто в обов'язковому запровадженні реєстратора розрахункових операцій (РРО), яке повністю набуде чинності з 1 січня 2021 року для платників єдиного податку 2-4 груп незалежно від видів діяльності, окрім ФОП першої групи, підприємців, які розраховуються в безготівковій формі, виробників [3], для контролю обороту ФОП, які приймають оплати від населення готівкою і платіжними картками.

Дана реформа має ряд переваг, а саме [1]:

- спрощення процедури реєстрації РРО – вона проводиться засобами Електронного кабінету без подання реєстраційних документів, а лише шляхом отримання фіскального номера, який ідентифікує програмний РРО у інформаційній системі контролюючого органу;
- здешевлення процесу застосування РРО за рахунок виключення необхідності отримання еквайрингових послуг, послуг центрів сервісного обслуговування, укладання відповідних договорів, придбання класичного РРО;

– забезпечення ДПС безкоштовного програмного забезпечення для суб'єктів господарювання: програму можна буде встановити на будь-який гаджет, у тому числі і на смартфон.

До недоліків оновленої системи РРО відносять [4]:

– дискримінаційні умови та порушення конкуренції на ринку переказу грошових коштів;

– жоден програмний реєстратор розрахункових операцій не впроваджений в промислову експлуатацію і не внесений до реєстру дозволених до використання реєстраторів розрахункових операцій;

– суми штрафів є неприйнятними та неприпустимими для бізнесу.

Таким чином, заходами щодо зменшення зловживань фізичними особами-підприємцями спрощеною системою оподаткування є [2]:

– введення комплексу заходів, які б заохочували бізнес добровільно використовувати РРО: запровадження онлайн-сервісу – електронної книги доходів платника єдиного податку, перехід від традиційних РРО до цифрових – смартфонів і планшетів, проведення лотерей за чеками, забезпечення прав споживачів тільки на підставі фіскального чеку, преміювання споживачів за виявлення незареєстрованих у базі ДПС чеків;

– заходи з попередження зловживань у спрощеній системі оподаткування з метою приховування доходів через подрібнення;

– заходи, які дозволять уникнути безподаткового ввезення фізичними особами товарів в Україну через поштові відправлення або перевезення. Тобто ті фізичні особи, які перетворили власні закупівлі у комерційну торгівлю;

– заходи з «декешезації» країни: покращення конкуренції у банківському секторі, розвиток сучасних технічних новацій у використанні платіжних карток, повернення довіри до національної валюти;

– обладнання фіскальними пристроями платників ПДВ, які продають товари і послуги за готівку, а також тих, хто торгує на великих площах (після лібералізації ринку РРО та запровадження цифрових РРО).

Разом з цими заходами важливо почати реальне реформування митниці, щоб зменшити потрапляння на територію країни «сірого» та «чорного» товару.

Отже, реформи у податковій системі щодо РРО покращать облік доходів підприємців, що користуються перевагами єдиного податку, виведуть з тіні великі та середні торговельні компанії, які зловживають спрощеною системою оподаткування, а також залучать покупців до фіксації порушень при розрахунках у сфері торгівлі та послуг.

Список використаних джерел:

1. Верланов Сергій Переваги переходу на програмні РРО: версія Верланова [Електронний ресурс] / Дебет-кредит. – Режим доступу: <https://news.dtkt.ua/state/cash-handling/58801>.

2. Гетман Олег Спрощена система оподаткування: як відділити чесні ФОПи від

IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти»

шахраїв [Електронний ресурс] / Економічна правда. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/04/3/623307/>.

3. Некрасов Всеволод ФОПам приготувиться. 16 главных инноваций в законах про кассовые аппараты (РРО) и «кэшбек» [Електронний ресурс] / Економічна правда. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2019/10/3/652215/>.

4. Українська Асоціація платіжних систем розкрила, чим загрожує новий закон про РРО: головні мінуси [Електронний ресурс] / Політека. – Режим доступу: <https://politeka.net/uk/news/economics/1155872-ukraynskaia-assotsyatsyia-platezhnykh-system-raskryla-chem-grozyt-novyi-zakon-ob-rro-glavnye-mynusy>.